T090 ATĐ 2 (33) Luận A Tỳ Đàm Bát Kiền Độ Q3-Tạp-Nói về Sắc

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 613

LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ
QUYEÅN 3 Kieàn ñoä thöù 1: TAÏP

Phaåm 6: NOÙI VEÀ SAÉC Phaùp cuûa saéc laø sinh laõo voâ thöôøng neân noùi laø saéc chaêng? Khoâng phaûi saéc chaêng? Khoâng coù saéc coù theå thaáy, khoâng theå thaáy; coù ñoái, khoâng ñoái; höõu laäu, voâ laäu; höõu vi, voâ vi; quaù khöù, vò lai, hieän taïi; thieän, baát thieän, voâ kyù? Heä thuoäc coõi Duïc, heä thuoäc coõi Saéc, heä thuoäc coõi Voâ saéc? Hoïc, voâ hoïc, phi hoïc phi voâ hoïc? Phaùp do kieán ñeá ñoaïn, tö duy maø ñoaïn, phaùp khoâng coù gì ñoaïn? Sinh - laõo - voâ thöôøng, neân noùi laø do kieán ñeá maø ñoaïn, neân noùi laø do tö duy maø ñoaïn, neân noùi laø khoâng coù gì ñoaïn chaêng? Theá naøo laø laõo? Theá naøo laø töû? Theá naøo laø voâ thöôøng? Caùc caùi cheát thì chuùng laø voâ thöôøng chaêng? Giaû söû laø voâ thöôøng thì voâ thöôøng ñoù laø cheát chaêng? Söùc cuûa haønh maïnh hay söùc cuûa voâ thöôøng maïnh? Laïi, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Ba höõu naøy laø töôùng höõu vi höng thònh, suy yeáu, döøng laïi bao nhieâu.” Trong moät taâm kia, sao laø thònh, sao laø suy? Truï laø gì? Veà nghóa cuûa chöông naøy xin dieãn noùi ñaày ñuû. Hoûi: Phaùp cuûa saéc laø sinh - laõo - voâ thöôøng, neân noùi laø saéc hay neân noùi laø chaúng phaûi saéc? Ñaùp: Neân noùi laø chaúng phaûi saéc, voâ saéc neân noùi töùc laø voâ saéc. Coù theå thaáy neân noùi laø khoâng theå thaáy, khoâng theå troâng thaáy neân noùi laø khoâng theå troâng thaáy. Coù ñoái neân noùi laø khoâng coù ñoái, khoâng coù ñoái neân noùi laø khoâng coù ñoái. Höõu laäu neân noùi laø höõu laäu, voâ laäu neân noùi laø voâ laäu. Höõu vi neân noùi laø höõu vi, voâ vi neân noùi laø voâ vi. Quaù khöù neân noùi laø quaù khöù. Vò lai neân noùi laø vò lai. Hieän taïi neân noùi laø hieän taïi. Thieän neân noùi laø thieän, baát thieän neân noùi laø baát thieän, voâ kyù neân noùi laø voâ kyù.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 614

Heä thuoäc coõi Duïc neân noùi laø heä thuoäc coõi Duïc, heä thuoäc coõi Saéc neân noùi laø heä thuoäc coõi Saéc, heä thuoäc coõi Voâ saéc neân noùi laø heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoïc neân noùi laø hoïc, voâ hoïc neân noùi laø voâ hoïc, phi hoïc phi voâ hoïc neân noùi laø phi hoïc phi voâ hoïc. Do kieán ñeá maø ñoaïn neân noùi laø do kieán maø ñoaïn, do tö duy maø ñoaïn neân noùi laø do tö duy maø ñoaïn. Hoûi: Sinh - laõo - voâ thöôøng laø phaùp khoâng ñoaïn, neân noùi laø do kieán ñeá maø ñoaïn, neân noùi laø do tö duy maø ñoaïn, hay neân noùi laø khoâng ñoaïn? Ñaùp: Neân noùi laø khoâng coù ñoaïn. Hoûi: Theá naøo laø laõo (giaø)? Ñaùp: Caùc haønh suy yeáu caùc caên giaûm xuoáng, thaân ñeán luùc hö hoaïi, saéc bieán ñoåi thì phaûi giaø di vaø huûy hoaïi, ñoù goïi laø giaø. Hoûi: Theá naøo laø töû? Ñaùp: Chuùng sinh kia, sinh ra ôû moïi choã, neáu maïng chung, maïng seõ thoaùi lui ñeán heát, khoâng hieän, tieâu tan, aån maát, söï soáng maát, boû aám, maïng caên bò che ñaäy, khoâng ñöôïc khai thoâng, ñoù goïi laø cheát. Hoûi: Theá naøo laø voâ thöôøng? Ñaùp: Caùc haønh rôøi raïc, suy keùm, aån maát, ñoù goïi laø voâ thöôøng. Hoûi: Nhöõng söï cheát aáy chính laø voâ thöôøng sao? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. nhöõng söï cheát ñoù ñeàu laø voâ thöôøng. Hoûi: Coù theå coù voâ thöôøng, maø voâ thöôøng ñoù khoâng phaûi laø cheát chaêng? Ñaùp: Coù. Tröø caùi cheát coøn laïi caùc haønh khaùc. Hoûi: Söùc cuûa haønh voâ thöôøng maïnh hay söùc voâ thöôøng maïnh? Ñaùp: Söùc cuûa haønh laø maïnh chöù khoâng phaûi laø söùc cuûa voâ thöôøng. Haønh, nghóa laø haønh ñoäng quaù khöù- vò lai vaø hieän taïi. Dieät voâ thöôøng, nghóa laø haønh hieän taïi rôøi raïc. Hoaëc coù thuyeát noùi: “Söùc cuûa voâ thöôøng laø maïnh chöù khoâng phaûi laø söùc cuûa haønh, bôûi vì haønh cuõng voâ thöôøng. Söùc cuûa haønh theo nhö yù cuûa ta, khoâng phaûi voâ thöôøng. Haønh laø haønh ñoäng quaù khöù - vò lai vaø hieän taïi. Dieät voâ thöôøng, nghóa laø haønh hieän taïi phaân taùn rôøi raïc.” Laïi, Ñöùc Theá Toân coù noùi: “Töôùng cuûa ba höõu vi naøy laø töôùng höõu vi höng- suy vaø truï laïi chæ coù baáy nhieâu.” Trong moät taâm kia thì höng theá naøo? Suy yeáu theá naøo? Truï laïi chæ coù baáy nhieâu laø theá naøo? Ñaùp: Höng coù nghóa laø sinh, suy yeáu nghóa laø voâ thöôøng, truï laïi chæ coù baáy nhieâu nghóa laø giaø.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 615

Phaåm 7: BAØN VEÀ NGHÓA VOÂ

Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: Bieát ñaày ñuû nghóa Voâ, Caùc khoâng vaø trì giôùi, Nghóa aáy khoâng ñaït ñöôïc, Nhö luùc aån luùc hieän. Vì leõ gì maø cuøng vôùi nghóa Voâ, caùc Khoâng gìn giöõ giôùi, Ñöùc Theá Toân noùi laø khoå? Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: “Ngöôøi kia, thaân ngoài ngay ngaén, buoäc nieäm ôû tröôùc.” Ngöôøi kia buoäc nieäm ôû tröôùc theá naøo? Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: “Muïc-kieàn-lieân, Ñeà-xaù, Phaïm thieân, maø khoâng noùi laø ngöôøi thöù saùu, thöïc haønh voâ töôûng (ba ñaïo höôùng ñaéc).” Theá naøo laø ngöôøi thöù saùu thöïc haønh voâ töôûng? Ñöùc Theá Toân noùi: “Luùc nghe phaùp naøy roài Thaàn ñaát caát tieáng boá caùo Nhö Lai ñang chuyeån phaùp luaân trong vöôøn Loäc Uyeån taïi thaønh Ba- la-naïi. Neáu Sa-moân, Baø-la-moân, Thieân ma, Phaïm thieân, vaø caû theá gian chöa töøng nghe chuyeån phaùp luaân, thì Thaàn ñaát coù trí naøy coù bieát Nhö Lai ñang chuyeån phaùp luaân

khoâng? Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: “Tyø-kheo laäu taän A-la-haùn kia, khi trôøi Ba Möôi Ba taäp hoïp ñang ngoài taïi giaûng ñöôøng Thieän phaùp, thì thöôøng thöôøng vaân taäp, nhaän danh hieäu naøo ñoù cuûa caùc toân giaû. Toân giaû vôùi danh hieäu naøo ñoù laø ñeä töû ôû laøng xoùm ñoù, xuaát gia, tín gia, phi gia, caïo raâu toùc maëc aùo caø sa laøm ñaïo nhaân, ñaõ heát höõu laäu trôû thaønh voâ laäu, vôùi taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, ôû hieän phaùp töï bieát tu haønh taùc chöùng, söï sinh ñaõ taän, phaïm haïnh ñaõ hoaøn thaønh, coâng vieäc laøm ñaõ xong, danh saéc ñaõ coù, caùi bieát nhö chaân. Trôøi Ba Möôi Ba coù trí naøy, coù bieát Tyø-kheo laäu taän khoâng? Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: “Caùc phaùp hoùa, giaùo hoùa kia seõ chæ cho bieát caùc phaùp höôùng, phaùp trình töï, taùm vaïn boán ngaøn Ma-kieät ñaïi thaàn, vôùi ba kieát ñaõ taän, ñaït ñöôïc Tu-ñaø-hoaøn, khoâng ñoïa coõi aùc. Phaùp ñònh chaùnh ñaïo ñeán baûy höõu, baûy laàn qua laïi, sinh nôi coõi trôøi, ngöôøi, ñeán taän cuøng phaïm vi cuûa khoå.” Theá naøo laø phaùp hoùa giaùo hoùa? Theá naøo laø phaùp höôùng, phaùp trình töï? Theá naøo laø nhieàu tham duïc? Theá naøo laø khoâng coù nhaøm chaùn? Nhieàu tham duïc vaø khoâng nhaøm chaùn coù gì sai bieät? Theá naøo laø thieåu duïc? Theá naøo laø tri tuùc? Thieåu duïc vaø tri tuùc coù gì sai bieät? Theá naøo laø khoù troøn ñaày? Theá naøo laø khoù nuoâi naáng? Theá naøo laø deã troøn ñaày? Theá naøo laø deã

nuoâi naáng? Veà nghóa cuûa chöông naøy xin dieãn noùi ñaày ñuû. Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: Bieát ñaày ñuû nghóa Voâ, Caùc khoâng vaø trì giôùi, Nghóa aáy khoâng ñaït ñöôïc, Nhö luùc aån luùc hieän. Hoûi: Vì leõ gì maø cuøng vôùi nghóa Voâ, caùc Khoâng gìn giöõ giôùi, Ñöùc Theá Toân noùi laø khoå? Ñaùp: Ñoù laø con ñöôøng cheát, töôùng cheát, cheát chung, khoâng theå naøo khoå nhö theá maø lìa khoûi caùi cheát. Vì vaäy cho neân cuøng vôùi nghóa Voâ, caùc Khoâng gìn giöõ giôùi, Ñöùc Theá Toân noùi laø khoå. Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: “Tyø-kheo kia thaân ngoài ngay ngaén, buoäc nieäm ôû tröôùc.” Hoûi: Theá naøo laø buoäc nieäm? Ñaùp: Haønh giaû kia tieáp caän ñöôïc vôùi phöông tieän saùng suoát toát laønh, nghó nhôù chính ñaùng. Töôûng ñeán xöông, töôûng maøu xanh baàm, töôûng boä khung xöông, töôûng sình tröôùng leân, töôûng aên baát tònh, töôûng thaân bò chaùy naùm, töôûng loùng xöông dôøi ñi choã khaùc. Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: “Muïc-kieàn-lieân, Ñeà-xaù, Phaïm thieân, khoâng noùi ngöôøi thöù saùu tu haønh voâ töôûng.” Hoûi: Theá naøo laø ngöôøi thöù saùu tu haønh voâ töôûng? Ñaùp: Kieân tín, kieân phaùp, ñoái vôùi nghóa naøy, hieän roõ göôøi voâ töôûng thöù saùu. Voâ töôûng kia khoâng theå ñeám, khoâng theå thieát laäp neân. Hoaëc truï ôû ñaây, truï ôû kia thì khoâng theå ñeám. Hoaëc khoå phaùp nhaãn, hoaëc khoå phaùp trí, hoaëc khoå vò tri nhaãn, hoaëc khoå vò tri trí. Hoaëc taäp phaùp nhaãn, hoaëc taäp phaùp trí, hoaëc taäp vò tri nhaãn, hoaëc taäp vò tri trí. Hoaëc taän phaùp nhaãn, hoaëc taän phaùp trí, hoaëc taän vò tri nhaãn, hoaëc taän vò tri trí. Hoaëc ñaïo phaùp nhaãn, hoaëc ñaïo phaùp trí, hoaëc ñaïo vò tri nhaãn, hoaëc ñaïo vò tri trí. Voâ töôûng nhö theá khoâng theå naøo ñeám, khoâng theå thieát laäp. Hoaëc döøng laïi ôû ñaây, hoaëc döøng laïi nôi kia. Vì vaäy cho neân kieân tín, kieân phaùp, ñoái vôùi nghóa naøy, hieän roõ ngöôøi voâ töôûng

thöù saùu. Ñöùc Theá Toân noùi: Luùc nghe phaùp naøy roài. Thaàn ñaát lieàn caát tieáng boá caùo laø: Ñöùc Theá Toân chuyeån phaùp luaân cho ngöôøi Tieân trong vöôøn Loäc Uyeån, thuoäc thaønh Ba-la-naïi. Neáu Sa-moân, Baø-la-moân, Thieân ma, Phaïm thieân, hoaëc laø theá gian chöa töøng nghe chuyeån phaùp luaân, thì Thaàn ñaát coù trí naøy coù bieát Theá Toân chuyeån phaùp luaân khoâng? Ñaùp: Khoâng!

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 617

Hoûi: Laøm sao bieát ñöôïc? Ñaùp: Ñöùc Theá Toân khôûi taâm theá tuïc: “Ta chuyeån phaùp luaân cho Tyø-kheo teân ñoù ñöôïc kieán phaùp.” Ngöôøi naøy, ngöôøi kia bieát, cuõng baûo vôùi ngöôøi khaùc: “Ta chuyeån phaùp luaân cho Tyø-kheo teân ñoù ñöôïc kieán phaùp.” Ngöôøi ôû ñaây, ôû kia nghe theo Toân giaû kia cuõng khôûi taâm theá tuïc: Ñöùc Theá Toân chuyeån phaùp luaân, ta ñaõ kieán phaùp. Ngöôøi ôû ñaây, ôû kia bieát cuõng tieáp tuïc baûo vôùi ngöôøi khaùc laø: Ñöùc Phaät chuyeån phaùp luaân, ta ñaõ kieán phaùp. Ngöôøi ôû nôi naøy, nôi khaùc ñaõ nghe hoaëc nghe töø Ñaïi Toân Thieân. Ñöùc Theá Toân noùi: “Tyø-kheo kia laø A-la-haùn laäu taän, trôøi Ba Möôi Ba taäp hoïp, ngoài ôû giaûng ñöôøng Thieän Phaùp, thì thöôøng thöôøng vaân taäp, laøm Toân giaû vôùi danh hieäu kia. Toân giaû vôùi danh hieäu kia, nghóa laø ñeä töû ôû taïi thoân xoùm ñoù, laø ngöôøi xuaát gia, tín gia, phi gia, caïo raâu toùc, maëc y caø sa, laøm ñaïo nhaân, döùt heát höõu laäu, thaønh voâ laäu, vôùi taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, ôû hieän phaùp töï bieát tu haønh taùc chöùng, söï sinh ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ thaønh töïu, vieäc laøm ñaõ xong, danh saéc ñaõ coù, bieát ñuùng nhö söï thaät thì trôøi Ba Möôi Ba coù trí naøy, coù bieát Tyø-kheo laäu taän khoâng?” Ñaùp: Khoâng bieát! Hoûi: Vaäy laøm sao bieát? Ñaùp: Ñöùc Theá Toân khôûi taâm theá tuïc, goïi Tyø-kheo coù teân ñoù laø A-la haùn laäu taän. Ngöôøi naøy, ngöôøi kia bieát, cuõng maùch baûo vôùi ngöôøi khaùc laø Tyø-kheo ñoù laäu taän, ñöôïc A-la-haùn. Ngöôøi naøy ngöôøi noï nghe Toân giaû kia cuõng khôûi taâm theá tuïc: Ta laäu taän, ñöôïc A-la-haùn. Ngöôøi naøy ngöôøi kia bieát cuõng baûo vôùi ngöôøi khaùc bieát laø ta laäu taän, ñöôïc A-la-haùn. Ngöôøi naøy ngöôøi noï nghe ngöôøi kia, hoaëc nghe töø Ñaïi Toân Thieân. Laïi, Ñöùc Theá Toân noùi: “Caùc phaùp hoùa giaùo hoùa kia cuõng laø caùc phaùp höôùng vaø phaùp trình töï, taùm vaïn boán ngaøn Ma-kieät ñaïi thaàn naøy ba kieát ñaõ heát, ñöôïc Tu-ñaø-hoaøn, khoâng ñoïa coõi aùc. Phaùp ñònh chaùnh ñaïo ñeán baûy höõu, qua laïi baûy laàn, sinh coõi ngöôøi- trôøi khoâng coøn trong voøng ñau khoå.” Theá naøo laø phaùp hoùa giaùo hoùa? Theá naøo laø phaùp höôùng vaø phaùp trình töï? Hoûi: Theá naøo laø phaùp hoùa giaùo hoùa? Ñaùp: Caùc Ma-kieät ñaïi thaàn ñaõ sinh leân trôøi, nhôø kieán phaùp, ñoù goïi laø phaùp hoùa giaùo hoùa. Hoûi: Theá naøo laø phaùp höôùng vaø phaùp trình töï? Ñaùp: Caùc Ma-kieät ñaïi thaàn ñaõ kieán phaùp luùc laøm ngöôøi tröôùc kia, ñoù goïi laø phaùp höôùng vaø phaùp trình töï.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 618

Hoûi: Theá naøo laø nhieàu tham duïc? Ñaùp: Chöa coù ñöôïc saéc - thanh - höông - vò - mòn, trôn, côm aên aùo maëc - giöôøng chieáu - caùc loaïi thuoác thang chöõa trò beänh taät, vaø caùc tham duïc ñaõ tham duïc - ñang tham duïc, ñoù goïi laø nhieàu

tham duïc. Hoûi: Theá naøo laø khoâng coù nhaøm chaùn? Ñaùp: Ñaõ ñöôïc saéc - thanh - höông - vò - mòn, trôn, côm aên aùo maëc- giöôøng chieáu- caùc loaïi thuoác thang chöõa trò beänh taät maø khoâng vui khoâng deã daøng vui, cuõng khoâng vui vôùi ñieàu gì khaùc; khoâng thoûa maõn khoâng deã daøng thoûa maõn, cuïng khoâng thoûa maõn vôùi ñieàu gì khaùc, ñoù goïi laø khoâng coù nhaøm chaùn. Hoûi: Nhieàu tham duïc vôùi khoâng coù nhaøm chaùn coù gì sai bieät? Ñaùp: Chöa coù ñöôïc saéc - thanh - höông - vò- trôn, côm aên aùo maëc - giöôøng chieáu - caùc loaïi thuoác thang chöõa trò beänh taät, thì döïa vaøo moïi caùch kheùo leùo ñeå caàu xin - gaéng söùc caàu xin cho ñöôïc. Ñaõ coù ñöôïc saéc - thanh - höông - vò- trôn, côm aên aùo maëc - giöôøng chieáu - caùc loaïi thuoác thang chöõa trò beänh taät, laïi tìm caùch - laïi tham duïc - laïi mong muoán - laïi nghó nhôù, ñöôïc ít khoâng vui - ít thì khoâng deã daøng vui ñöôïc coù ñöôïc ñieàu gì ít thì khoâng vui, tham muoán raát nhieàu khoâng heà thoûa maõn ñoù goïi laø sai khaùc. Hoûi: Theá naøo laø thieåu duïc? Ñaùp: Chöa coù ñöôïc saéc - thanh - höông - vò - mòn - trôn, côm aên aùo maëc - giöôøng chieáu - caùc loaïi thuoác thang chöõa trò beänh taät, taát caû khoâng phaûi laø tham duïc, khoâng phaûi ñaõ tham duïc, khoâng phaûi ñang tham duïc, ñoù goïi laø thieåu duïc. Hoûi: Nhaøm chaùn laø sao? Ñaùp: Ñaõ coù ñöôïc saéc - thanh - höông - vò- mòn - trôn, côm aên aùo maëc - giöôøng chieáu - caùc loaïi thuoác thang chöõa trò beänh taät. Ñoái vôùi nieàm vui thì kheùo vui vaø cuõng kheùo vui vôùi söï nhaøm chaùn moïi ñieàu khaùc, kheùo nhaøm chaùn vaø kheùo nhaøm chaùn taát caû moïi ñieàu khaùc, ñoù goïi laø nhaøm chaùn. Hoûi: Söï thieåu duïc vaø nhaøm chaùn coù gì sai bieät? Ñaùp: Chöa ñöôïc saéc- thanh- höông- vò- mòn trôn, côm aên aùo maëc - giöôøng chieáu - caùc loaïi thuoác thang chöõa trò beänh taät, maø khoâng xin, khoâng caàu xin, khoâng xin maïnh, khoâng nhôø phöông tieän kheùo leùo. Ñaõ coù ñöôïc saéc- thanh- höông - vò - mòn trôn, côm aên aùo maëc - giöôøng chieáu - caùc loaïi thuoác thang chöõa trò beänh taät, laïi khoâng phöông tieän, laïi khoâng tham duïc, laïi khoâng mong muoán, laïi khoâng nghó nhôù, vui vôùi ít vaø deã daøng vui vôùi ít, thích hôïp vôùi nhöõng nieàm vui khaùc, thì ñoù goïi laø söï khaùc

nhau giöõa thieåu duïc vaø nhaøm chaùn. Hoûi: Theá naøo laø khoù ñaày? Ñaùp: Muoán aên nhieàu, muoán nuoát nhieàu, ñoù goïi laø khoù ñaày. Hoûi: Theá naøo laø khoù nuoâi naáng? Ñaùp: Tham aên, thöôøng mong moûi ñöôïc aên, ñoù goïi laø khoù nuoâi naáng. Hoûi: Theá naøo laø deã ñaày? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi khoâng aên nhieàu, khoâng nuoát nhieàu, khoâng mong moûi ñöôïc aên, ñoù goïi laø deã ñaày. Hoûi: Theá naøo laø deã nuoâi naáng? Ñaùp: Khoâng tham aên, thöôøng khoâng mong moûi ñöôïc aên, ñoù goïi laø deã nuoâi naáng. ----------

Phaåm 8: BAØN VEÀ TÖ

Theá naøo laø tö? Theá naøo laø töôûng? Tö vaø töôûng coù gì sai bieät? Theá naøo laø giaùc? Theá naøo laø quaùn? Giaùc vaø quaùn coù gì sai bieät? Theá naøo laø traïo

cöû? Theá naøo laø loaïn taâm? Traïo cöû vaø loaïn taâm coù gì sai bieät? Theá naøo laø voâ minh? Theá naøo laø khoâng thuaän vôùi trí? Theá naøo laø maïn? Theá naøo laø kieâu? Maïn vaø kieâu coù gì sai bieät? Neáu naûy sinh taêng thöôïng maïn, ngaõ kieán khoå laø khoå, ñoù laø taêng thöôïng maïn. Vì sao neáu sinh taêng thöông maïn laø mình thaáy taäp laø taäp, thaáy taän laø taän, thaáy ñaïo laø ñaïo thì ñoù goïi laø taêng thöôïng maïn? Vì sao neáu sinh taêng thöông maïn laø söï sinh cuûa ñôøi ta ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ thaønh, coâng vieäc ñaõ xong, danh saéc ñaõ coù, bieát ñuùng nhö thaät thì ñoù laø taêng thöôïng maïn? Vì sao noùi raèng khoâng troäi hôn maø sinh maïn - thöôïng maïn vaø daáy leân maïn? Theá naøo laø giaùc duïc töï haïi? Theá naøo laø haïi ngöôøi khaùc? Theá naøo laø cuøng coù haïi? Theá naøo laø giaùc giaän döõ töï haïi? Theá naøo laø haïi ngöôøi khaùc? Theá naøo laø cuøng coù haïi? Theá naøo laø giaùc saùt töï haïi? Theá naøo laø haïi ngöôøi khaùc? Theá naøo laø cuøng coù haïi? Bieát laø nhieàu trí, laø nhieàu trí hay laø nhieàu thöùc? Laø nhieàu haønh höõu laäu hay nhieàu haønh voâ laäu? Höõu vi nhieàu hay voâ vi nhieàu? Theá naøo laø haønh söï thaønh? Theá naøo laø tröø söï thaønh? Theá naøo laø taùnh phaøm phu, söï phaøm phu? Neân noùi thieän, baát thieän hay voâ kyù? Neân noùi heä thuoäc coõi Duïc, heä thuoäc coõi Saéc, hay heä thuoäc coõi Voâ saéc? Neân noùi do kieán ñeá maø ñoaïn hay laø do tö duy maø ñoaïn vaäy? Taùnh phaøm phu goïi laø nhöõng phaùp gì? Caùc phaùp töông öng cuûa taø kieán laø taø chí kia chaêng? Giaû söû taø chí laø taø kieán kia chaêng? Taát caû caùc phaùp töông öng cuûa taø kieán, laø taø phöông tieän - taø nieäm - taø ñònh chaêng? Giaû söû taø ñònh laø taø kieán kia chaêng? Caùc phaùp cho ñeán taø nieäm thì töông öng vôùi taø ñònh kia chaêng? Giaû söû taø ñònh laø taø nieäm kia chaêng? Veà nghóa cuûa chöông naøy xin dieãn noùi ñaày ñuû. Hoûi: Theá naøo laø tö? Ñaùp: Caùc tö nhö laø tö taêng taâm haønh tö duy, yù taùc ñoäng, ñoù goïi laø tö. Hoûi: Theá naøo laø töôûng?

Ñaùp: Caùc töôûng töôûng duyeân töôûng xöùng vôùi quaùn, ñoù goïi laø töôûng. Hoûi: Tö vaø töôûng coù gì sai bieät? Ñaùp: Tö nghóa laø haønh. Töôûng nghóa laø tueä. Ñoù chính laø söï sai bieät giöõa tö vaø töôûng. Hoûi: Theá naøo laø giaùc? Ñaùp: Khaûo xeùt caùc taâm hieåu bieát, coù chuùt hieåu bieát, tieáp theo laø phaân bieät, phaân bieät roõ moät chuùt, ñoù goïi laø giaùc. Hoûi: Theá naøo laø quaùn? Ñaùp: Nhöõng söï choïn löïa, nhaát nhaát ñeàu thuaän vôùi söï choïn löïa, söï löïa choïn trôû laïi thuaän vôùi söï khaûo xeùt. Tieáp theo laø thuaän vôùi phaïm vi ñi qua, ñoù goïi laø quaùn. Hoûi: Giaùc vaø quaùn coù gì sai bieät? Ñaùp: Taâm thoâ laø giaùc, taâm tinh teá laø quaùn, ñoù laø söï sai bieät giöõa giaùc vaø quaùn. Hoûi: Theá naøo laø traïo? Ñaùp: Taâm khoâng thoâi, khoâng döùt, taâm traïo höøng höïc boác leân, ñoù goïi laø traïo. Hoûi: Theá naøo laø taâm loaïn? Ñaùp: Taâm rôøi raïc, taâm loän xoän, taâm hö voïng, taâm xao ñoäng, khoâng nhaát taâm, ñoù goïi laø taâm loaïn. Hoûi: Taâm traïo vaø taâm loaïn coù gì sai bieät? Ñaùp: Khoâng döøng nghæ maø lay ñoäng nhau, taâm khoâng nhaát töôùng, taâm loän xoän, ñoù goïi laø söï sai bieät. Hoûi: Theá naøo laø voâ minh? Ñaùp: Khoâng bieát gì veà ba coõi. Hoûi: Khoâng thuaän vôùi trí laø sao? Ñaùp: Tueä khoâng coù phöông tieän thieän xaûo. Hoûi: Nhö theá, tueä

khoâng coù phöông tieän thieän xaûo thì khoâng thuaän vôùi trí chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå noùi theá naøy: Thuaän vôùi trí noùi giaû doái thì taát caûíy nghó sai laïc khoâng thuaän vôùi trí, maø thuaän vôùi trí laø noùi giaû doái chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå noùi: Thuaän vôùi trí thì khoâng noùi doái chaêng? Ñaùp: Khoâng! Haõy nghe lôøi cuûa toâi ñaõ noùi: Thuaän vôùi nhöõng trí noùi giaû doái thì taát caû yù nghó sai laïc kia laø khoâng thuaän vôùi trí.” Hoûi: Neáu thuaän vôùi trí maø noùi lôøi giaû doái, ngöôøi kia noùi theá naøy:

Thuaän vôùi trí thì khoâng coù noùi doái. Ñaùp: Duø noùi leân lôøi naøy nhöng vieäc naøy khoâng nhö vaäy, khoâng neân noùi lôøi naøy: Thuaän vôùi trí thì khoâng coù söï noùi doái. Chæ thuaän vôùi trí noùi lôøi giaû doái thì taát caûíy nghó sai laïc kia laø khoâng thuaän vôùi trí. Thuaän vôùi trí noùi lôøi giaû doái, khoâng neân noùi laø thuaän vôùi nhöõng trí noùi lôøi giaû doái. Taát caû yù nghó sai laïc kia thì khoâng thuaän vôùi trí. Thuaän vôùi trí noùi lôøi giaû doái, vieäc naøy khoâng nhö theá. Coù theå noùi raèng: Taát caû voâ minh khoâng thuaän vôùi trí maø töông öng vôùi nhöõng trí thuaän theo noùi lôøi giaû doái. Taát caû voâ minh kia traûi qua voâ minh, vui vôùi voâ minh, ñaõ bò raøng buoäc maát yù khoâng thuaän vôùi trí maø thuaän vôùi trí noùi lôøi giaû doái chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå noùi: Thuaän vôùi trí thì khoâng coù noùi doái chaêng? Ñaùp: Khoâng! Haõy nghe lôøi cuûa toâi ñaõ noùi: Neáu taát caû voâ minh khoâng thuaän vôùi trí maø töông öng vôùi nhöõng trí thuaän theo noùi lôøi giaû doái, thì taát caû voâ minh kia traûi qua voâ minh, vui vôùi voâ minh, ñaõ bò raøng buoäc maát yù khoâng thuaän vôùi trí. Hoûi: Coù theå trí noùi lôøi giaû doái, ngöôøi kia noùi nhö theá naøy: Thuaän vôùi trí thì khoâng coù noùi doái chaêng? Ñaùp: Duø coù noùi lôøi naøy, nhöng söï vieäc naøy khoâng nhö vaäy. Khoâng neân lôøi noùi nhö vaäy Thuaän vôùi trí thì khoâng coù noùi doái. Nhöng coù taát caû voâ minh ñeàu töông öng vôùi khoâng thuaän trí, ñoái vôùi thuaän trí noùi lôøi noùi doái, thì taát caû voâ minh kia traûi qua voâ minh, vui vôùi voâ minh bò raøng buoäc maát yù khoâng thuaän vôùi trí maø thuaän vôùi trí noùi lôøi noùi doái. Khoâng neân noùi lôøi noùi ñoù, vì taát caû voâ minh ñeàu töông öng vôùi khoâng thuaän trí. Ñoái vôùi thuaän trí noùi lôøi noùi doái thì taát caû voâ minh kia traûi qua voâ minh, vui vôùi voâ minh, bò raøng buoäc maát yù maø khoâng thuaän vôùi trí. Thuaän vôùi trí noùi lôøi giaû doái thì söï vieäc naøy khoâng nhö vaäy. Hoûi: Theá naøo laø maïn? Ñaùp: Vôùi mình thaáp keùm noùi laø toát ñeïp (töï noùi laø hôn haún), ñoái vôùi ñieàu toát ñeïp thì noùi laø töông töï, töø ñaây daáy leân maïn, taâm maïng buøng leân höøng höïc, ñoù goïi laø maïn. Hoûi: Theá naøo laø kieâu? Ñaùp: Ta sinh trong doøng hoï, saéc toäc, kyõ thuaät, ngheà nghieäp, giaøu coù, ñoan chaùnh, ñeàu toát ñeïp, töø ñaây khôûi kieâu haõnh, taïo ñuû moïi caùch kieâu, nhaát nhaát laøm ra daùng kieâu haõnh, ñoù goïi laø kieâu. Hoûi: Maïn vaø kieâu coù gì sai bieät? Ñaùp: Ñoái vôùi ngöôøi khaùc daáy taâm hôn haún höøng höïc, ñoù goïi laø

töôùng maïn. Töï ôû trong phaùp maø taâm coù oâ nhieãm, ñoù goïi laø töôùng kieâu. Maïn vaø kieâu thì ñoù goïi laø söï sai bieät. Hoûi: Neáu sinh taêng thöôïng maïn, ta thaáy khoå laø khoå, thì taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Nhö moät ngöôøi töông ñaéc vôùi thieän tri thöùc, töø thieän tri thöùc ñoù maø ñöôïc nghe phaùp, trong loøng suy nghó ñöôïc thuaän khoå nhaãn. Noãi khoå kia laø söï vui möøng cuûa nhaãn khoå, cuûa yù tham duïc. Nhö theá, khi suy nghó khoâng doái, töông öng vôùi suy nghó nhaãn kia, ôû trong khoaûng giöõa ñoù kieán vaø nghi khoâng hieän haønh. Giaû söû coù hieän haønh maø cuõng khoâng hieåu bieát (khoâng ñöôïc nhaãn duø coù hieän haønh), lieàn coù caûm nghó naøy: Ta thaáy khoå laø khoå. Töø ñaây khôûi maïn, ñoù goïi laø taêng thöôïng maïn. Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Töùc laø khoå kia, duyeân vôùi trí cuõng nhö theá. Gioáng nhö sinh khôûi taêng thöôïng maïn raèng ta thaáy taän laø taän. Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Nhö moät ngöôøi töông ñaéc vôùi thieän tri thöùc, theo thieän tri thöùc aáy nghe phaùp, trong loøng suy nghó ñöôïc thuaän taän nhaãn. Taän kia laø söï vui möøng cuûa yù tham duïc, cuûa nhaãn taän. Nhö theá, khi suy nghó khoâng giaû doái, töông öng vôùi suy nghó nhaãn kia, ôû khoaûng trung gian ñoù kieán vaø nghi khoâng hieän haønh. Giaû söû coù hieän haønh maø cuõng khoâng hieåu bieát, beøn coù caûm nghó theá naøy: Ta thaáy taän laø taän. Töø ñaây khôûi maïn, ñoù goïi laø taêng thöôïng maïn. Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Töùc laø taän kia, duyeân vôùi ñaïo cuõng nhö theá. Gioáng nhö naûy sinh taêng thöôïng maïn raèng ñôøi ta ñaõ taän. Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Nhö moät ngöôøi coù caûm nghó nhö theá naøy: Ñaïo naøy- daáu aán naøy, ta ñaõ döïa vaøo ñaïo naøy- daáu aán naøy, ñaõ bieát khoå, ñaõ ñoaïn taäp, ñaõ taän taùc chöùng, ñaõ tö duy ñaïo, söï sinh cuûa ta ñaõ taän. Töø ñaây khôûi maïn, ñoù goïi laø taêng thöôïng maïn.” Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Töùc laø duyeân vôùi söï sinh kia. Hoûi: Neáu naûy sinh taêng thöôïng maïn: Phaïm haïnh cuûa ta ñaõ hoaøn thaønh, thì taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Nhö moät ngöôøi coù caûm nghó naøy: Ñaïo naøy - daáu aán naøy, ta nöông döïa vaøo ñaïo naøy- daáu aán naøy, ñaõ bieát khoå, ñaõ ñoaïn taäp, ñaõ taän taùc chöùng, ñaõ tö duy ñaïo, phaïm haïnh ta ñaõ hoaøn thaønh. Töø ñaây khôûi maïn, ñoù goïi laø taêng thöôïng maïn.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 624

Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Töùc laø duyeân nghó ñeán phaùp cuûa taâm vaø taâm sôû kia. Hoûi: Neáu naûy sinh taêng thöôïng maïn: Vieäc laøm cuûa ta ñaõ xong, thì taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Nhö moät ngöôøi coù caûm nghó naøy: Ñaïo naøy- daáu aán naøy, ta döïa vaøo ñaïo naøy - daáu aán naøy, ta ñaõ bieát khoå, ñaõ ñoaïn taäp, ñaõ taän taùc chöùng, ñaõ tö duy ñaïo, ta ñaõ ñoaïn tröø söû, ñaõ laøm haïi kieát, ñaõ nhoå saïch kieát, coâng vieäc laøm cuûa ta ñaõ xong. Töø ñaây khôûi maïn, ñoù goïi laø taêng thöôïng maïn. Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Töùc laø taâm - taâm sôû cuûa ngöôøi kia duyeân vôùi phaùp nghó nhôù. Gioáng nhö naûy sinh taêng thöôïng maïn raèng danh saéc cuûa ta ñaõ coù bieát ñuùng nhö thaät. Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi

gì? Ñaùp: Nhö moät ngöôøi coù caûm nghó theá naøy: Ñaïo naøy - daáu aán naøy, ta ñaõ nöông döïa ñaïo naøy - daáu aán naøy, ta ñaõ bieát khoå khoâng coøn gì ñaùng bieát, ñaõ ñoaïn taäp khoâng coøn gì ñaùng ñoaïn, ñaõ taän taùc chöùng, khoâng coøn gì ñaùng taùc chöùng, ñaõ tö duy ñaïo khoâng coøn gì ñaùng tö duy, danh saéc cuûa ta ñaõ coù caùi bieát ñuùng nhö thaät. Töø ñaây khôûi maïn, ñoù goïi laø taêng thöôïng maïn." Hoûi: Taêng thöôïng maïn naøy duyeân vôùi gì? Ñaùp: Töùc laø duyeân vôùi phaùp nghó nhôù cuûa taâm- taâm sôû nôi ngöôøi kia. Hoûi: Theá naøo laø ñoái vôùi thaáp heøn maø khôûi maïn? Ñaùp: Ñaây laø moät khi thaáy ngöôøi khaùc troäi hôn ta, hoaëc sinh, hoaëc doøng hoï, hoaëc saéc toäc, haønh nghieäp kyõ thuaät, hoaëc giaøu, hoaëc giöõ giôùi, thaáy roài thì coù caûm nghó: Ngöôøi naøy coù phaàn troäi hôn veà nôiï sinh- doøng hoï - saéc toäc cuûa ta, haønh nghieäp kyõ thuaät - giaøu coù - giöõ giôùi. Ñoâi beân khoâng phaûi troäi hôn gaáp möôøi laàn, hai möôi laàn, khoâng phaûi gaáp moät traêm laàn khoâng baèng nhau ñoù goïi laø khôûi maïn ñoái vôùi thaáp keùm. Hoûi: Theá naøo laø hieåu bieát söï tham duïc maø töï haïi? Theá naøo laø haïi ngöôøi? Theá naøo laø cuøng coù haïi? Töï haïi laø sao? Ñaùp: Nhö thaân bò raøng buoäc do daâm duïc thì taâm sinh ra noùng böùc ñoát chaùy caû thaân taâm, cuõng laïi bò söï daâm duïc raøng buoäc suoát ñeâm daøi khoâng chòu noãi maø phaûi nhaän chòu baùo öùng khoâng eâm aû - khoâng yeâu thích, nhö vaäy laø töï taïi. Hoûi: Theá naøo laø haïi ngöôøi khaùc? Ñaùp: Nhö bò söï daâm duïc raøng buoäc maø ham muoán vôï ngöôøi khaùc.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 625

Neáu thaáy choàng cuûa ngöôøi kia thì khôûi giaän döõ, nhö theá laø haïi ngöôøi khaùc. Hoûi: Theá naøo laø cuøng coù haïi? Ñaùp: Nhö bò daâm duïc raøng buoäc, troäm daâm vôï ngöôøi khaùc. Neáu choàng cuûa ngöôøi kia baét gaëp thì naém laáy vôï mình cuøng keû gian daâm maø ñaùnh ñaäp vaø troùi chaët gieát cheát. Nhö theá laø cuøng coù haïi. Hoûi: Theá naøo laø hieåu bieát giaän döõ seõ töï haïi, sao laø haïi ngöôøi khaùc? Theá naøo laø cuøng coù haïi? Töï haïi laø sao? Ñaùp: Nhö bò söï giaän döõ raøng buoäc thaân, thì taâm sinh ra noùng böùc ñoát chaùy caû thaân taâm, cuõng laïi bò söï giaän döõ, raøng buoäc suoát ñeâm daøi, thoï baùo khoâng chòu ñöïng noãi, khoâng meàm maïi vaø khoâng yeâu thích. Nhö theá laø töï haïi. Hoûi: Theá naøo laø haïi ngöôøi khaùc? Ñaùp: Nhö bò giaän döõ raøng buoäc maø ñaùnh ngöôøi khaùc, hoaëc baèng tay- gaäy- ñaù, hoaëc dao. Nhö theá laø haïi ngöôøi khaùc. Hoûi: Cuøng coù haïi laø sao? Ñaùp: Nhö bò giaän döõ raøng buoäc maø ñaùnh ngöôøi khaùc, hoaëc baèng tay- gaäy- hoaëc ñaù- dao, bò ngöôøi kia ñaùnh laïi cuõng hoaëc baèng tay- gaäy- ñaù- dao nhö theá, cuøng coù haïi. Theá naøo laø hieåu bieát saùt seõ töï haïi. Theá naøo laø haïi ngöôøi khaùc? Theá naøo laø cuøng coù haïi? Hoûi: Theá naøo laø töï haïi? Ñaùp: Nhö taâm saùt haïi raøng buoäc laáy thaân thì taâm sinh ra noùng böùc ñoát chaùy caû thaân taâm, cuõng laïi bò söï saùt haïi raøng buoäc suoát ñeâm daøi thoï baùo khoâng chòu noãi, khoâng meàm maïi vaø khoâng yeâu thích. Nhö theá laø töï haïi. Hoûi: Haïi ngöôøi khaùc laø sao? Ñaùp: Nhö bò söï toån haïi raøng buoäc maø caét ñöùt maïng soáng ngöôøi khaùc. Nhö theá laø haïi ngöôøi khaùc. Hoûi: Theá naøo laø cuõng toån haïi? Ñaùp: Nhö bò söï toån haïi raøng buoäc maø

ñoaïn maïng soáng ngöôøi khaùc ngöôøi khaùc cuõng ñaùp traû söï ñoaïn maïng naøy. Nhö theá laø cuøng coù haïi. Hoûi: Bieát nhieàu hay laø trí nhieàu chaêng? Ñaùp: Bieát nhieàu chöù khoâng phaûi trí nhieàu. Trí kia nghóa laø bieát. Hoûi: Trí nhieàu hay thöùc nhieàu? Ñaùp: Thöùc nhieàu chöù khoâng phaûi trí nhieàu. Taát caû trí thuoäc veà thöùc, thöùc khoâng phaûi laø thuoäc veà trí. Khoâng thaâu nhieáp nhöõng gì? Nhaãn töông öng vôùi thöùc.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 626

Hoûi: Haønh höõu laäu nhieàu hay haønh voâ laäu nhieàu? Ñaùp: Haønh höõu laäu nhieàu chöù khoâng phaûi laø haønh voâ laäu. Haønh höõu laäu coù möôøi nhaäp, hai nhaäp, phaàn ít cuûa sôû nhaäp; haønh voâ laäu coù hai nhaäp, phaàn ít cuûa sôû nhaäp. Hoûi: Theá naøo laø haønh söï thaønh? Ñaùp: Thaân voâ hoïc, giöõ gìn mieäng vaø giöõ gìn maïng thanh tònh, ñoù goïi laø haønh söï thaønh. Hoûi: Theá naøo laø tröø söï thaønh? Ñaùp: Voâ hoïc giöõ gìn caên, ñaây goïi laø tröø söï thaønh. Hoûi: Theá naøo laø taùnh phaøm phu? Ñaùp: Thaùnh phaùp, hoaëc khoâng ñöôïc - ñaõ khoâng ñöôïc vaø seõ khoâng ñöôïc. Laïi nöõa, caùc noaõn thaùnh - nhaãn thaùnh - kieán thaùnh - vò thaùnh - tueä thaùnh, hoaëc khoâng ñöôïc - ñaõ khoâng ñöôïc vaø seõ khoâng ñöôïc, ñaây goïi laø taùnh phaøm phu. Hoûi: Taùnh phaøm phu neân noùi thieän - baát thieän hay laø noùi voâ kyù chaêng? Ñaùp: Taùnh phaøm phu neân noùi laø voâ kyù, khoâng neân noùi laø thieän, khoâng neân noùi laø baát thieän. Hoûi: Vì leõ gì maø taùnh phaøm phu khoâng neân noùi laø thieän? Ñaùp: Phöông tieän caàu phaùp thieän ñaõ ñöôïc phaùp thieän, khoâng caàu phöông tieän ta laøm phaøm phu. Ñaõ ñoaïn caên thieän laø vónh vieãn dieät phaùp thieän, khoâng ñöôïc thaønh töïu phaùp thieän. Giaû söû taùnh phaøm phu laø thieän, thì ñoaïn caên thieän kia khoâng phaûi laø phaøm phu ï. Vì lyù do naøy cho neân taùnh phaøm phu khoâng ñöôïc noùi laø thieän. Hoûi: Vì sao taùnh phaøm phu khoâng neân noùi laø baát thieän? Ñaùp: Vì coù theå aùi duïc heát thì caên baát thieän ñaõ vónh vieãn taän, khoâng thaønh töïu phaùp baát thieän. Giaû söû taùnh phaøm phu laø baát thieän, maø aùi duïc cuûa phaøm phu kia ñaõ heát, taát nhieân phaøm phu ñoù khoâng phaûi laø ngöôøi phaøm phu? Vì vaäy cho neân taùnh phaøm phu khoâng neân noùi laø baát thieän. Hoûi: Taùnh phaøm phu neân noùi laø heä thuoäc coõi Duïc hay neân noùi laø heä thuoäc coõi Saéc - Voâ saéc? Ñaùp: Taùnh phaøm phu hoaëc heä thuoäc coõi Duïc, hoaëc heä thuoäc coõi Saéc- Voâ saéc. Vì sao? Vì taùnh phaøm phu khoâng nhaát ñònh noùi laø heä thuoäc coõi Duïc. ÔÛ coõi Duïc maát roài sinh ñeán coõi Saéc thì ñaõ vónh vieãn dieät phaùp heä thuoäc coõi Duïc, coù theå khoâng thaønh töïu phaùp heä thuoäc coõi Duïc. Neáu taùnh phaøm phu nhaát ñònh heä thuoäc coõi Duïc, thì caùc phaøm phu kia sinh ñeán coõi Voâ saéc, phaøm phu aáy khoâng phaûi laø phaøm phu chaêng?

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 627

Vì vaäy cho neân taùnh phaøm phu khoâng neân noùi laø nhaát ñònh heä thuoäc coõi Duïc. Hoûi: Vì leõ gì maø taùnh phaøm phu khoâng neân noùi laø nhaát ñònh heä thuoäc coõi Saéc. Ñaùp: ÔÛ coõi Saéc aån maát, sinh ñeán coõi Voâ saéc, vónh vieãn dieät phaùp heä thuoäc coõi Saéc, khoâng theå naøo thaønh töïu phaùp heä thuoäc

coõi Saéc. Neáu taùnh phaøm phu nhaát ñònh heä thuoäc coõi Saéc, thì caùc phaøm phu kia sinh ñeán coõi Voâ saéc, phaøm phu ñoù khoâng phaûi laø phaøm phu chaêng? Vì vaäy cho neân taùnh phaøm phu khoâng neân noùi laø nhaát ñònh heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Vì leõ gì maø taùnh phaøm phu khoâng neân noùi laø nhaát ñònh heä thuoäc coõi Voâ saéc? Ñaùp: Vì ngang baèng vöôït qua trình töï maø thuû chöùng. Tröôùc heát, töø coõi Duïc ñoái vôùi khoå tö duy veà khoå sau ñoù gioáng nhö coõi Saéc- Voâ saéc. Thaùnh ñaïo ñaõ sinh thì tröôùc tieàn laø hoaøn thaønh söï vieäc ôû coõi Duïc, sau ñoù gioáng nhö coõi Saéc- Voâ saéc. Neáu cuøng vöôït qua trình töï maø thuû chöùng, tröôùc töø coõi Voâ saéc ñoái vôùi khoå tö duy veà khoå, sau ñoù nhö coõi Duïc- coõi Saéc. Thaùnh ñaïo ñaõ sinh thì tröôùc tieân laø hoaøn thaønh söï vieäc ôû coõi Voâ saéc, sau ñoù nhö coõi Duïc- coõi Saéc. Nhö theá, taùnh phaøm phu nhaát ñònh laø heä thuoäc coõi Voâ saéc, chæ baèng vöôït qua trình töï maø thu chöùng, tröôùc tieân töø coõi Duïc ñoái vôùi khoå tö duy veà khoå, sau ñoù nhö coõi Saéc- Voâ saéc. Thaùnh ñaïo ñaõ sinh thì tröôùc tieân hoaøn thaønh söï vieäc coõi Duïc, sau ñoù nhö coõi Saéc - Voâ saéc. Vì vaäy cho neân taùnh phaøm phu khoâng neân noùi nhaát ñònh laø heä thuoäc coõi Voâ saéc. Hoûi: Taùnh phaøm phu neân noùi do kieán ñeá ñoaïn hay neân noùi do tö duy ñoaïn? Ñaùp: Taùnh phaøm phu neân noùi do tö duy ñoaïn, khoâng neân noùi do kieán ñeá ñoaïn. Vì leõ gì maø taùnh phaøm phu laø do tö duy ñoaïn chöù khoâng phaûi do kieán ñeá ñoaïn? Ñaùp: Vì leõ phaùp do kieán ñeá maø ñoaïn thì vónh vieãn oâ nhieãm maø taùnh phaøm phu thì khoâng oâ nhieãm. Ñieàu naøy theá naøo? Phaùp ñeä nhaát cuûa theá gian ôû tröôùc nhanh choùng dieät, khoå phaùp nhaãn nhanh choùng sinh hieän roõ ôû tröôùc. Phaùp ñeä nhaát theá gian naøy dieät, khoå phaùp nhaãn sinh, taùnh phaøm phu cuûa ba coõi trong trung gian kia, nhaát ñònh khoâng theå thaønh töïu, chöù khoâng phaûi phaùp do kieán ñeá maø ñoaïn thì vónh vieãn dieät. Hoûi: Taùnh phaøm phu goïi laø nhöõng phaùp gì? Ñaùp: Laø taâm baát töông öng haønh khoâng oâ nhieãm cuûa ba coõi.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 3 628

Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi taø kieán laø taø chí kia chaêng? Ñaùp: Hoaëc taø kieán maø khoâng phaûi taø chí. Theá naøo laø taø kieán maø khoâng phaûi taø chí? Ñaùp: Taø kieán töông öng vôùi taø chí. Caùc taø chí khaùc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa taø kieán, ñoù goïi laø taø kieán chöù khoâng phaûi taø chí. Theá naøo laø taø chí maø khoâng phaûi taø kieán? Ñaùp: Taø chí töông öng vôùi taø kieán, caùc taø kieán khaùc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa taø chí, ñoù goïi laø taø chí chöù khoâng phaûi taø kieán. Theá naøo laø taø kieán cuõng laø taø chí? Ñaùp: Tröø ra taø kieán töông öng vôùi taø chí, caùc taø kieán khaùc laø phaùp töông öng cuûa taø chí, ñoù goïi laø taø kieán cuõng laø taø chí. Theá naøo laø khoâng phaûi taø kieán cuõng khoâng phaûi taø chí? Ñaùp: Taø kieán khoâng töông öng vôùi taø chí, taø chí khoâng töông öng vôùi taø kieán. Caùc taâm- taâm sôû khaùc nghó nhôù ñeán phaùp, saéc- voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi taø kieán cuõng khoâng phaûi taø chí. Hoûi: Caùc phaùp töông öng cuûa taø kieán laø taø phöông tieän kia chaêng? Ñaùp: Hoaëc coù taø kieán maø khoâng phaûi taø

phöông tieän. Theá naøo laø taø kieán maø khoâng phaûi taø phöông tieän? Ñaùp: Taø kieán töông öng vôùi taø phöông tieän, ñoù goïi laø taø kieán chöù khoâng phaûi taø phöông tieän. Theá naøo laø taø phöông tieän maø khoâng phaûi taø kieán? Ñaùp: Taø kieán khoâng töông öng vôùi caùc taø kieán khaùc maø töông öng vôùi phaùp cuûa taø phöông tieän, ñoù goïi laø taø phöông tieän chöù khoâng phaûi taø kieán. Theá naøo laø taø kieán maø cuõng laø taø phöông tieän? Ñaùp: Tröø ra taø phöông tieän, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi taø kieán, ñoù goïi laø taø kieán maø cuõng laø taø phöông tieän. Theá naøo laø khoâng phaûi taø kieán cuõng khoâng phaûi taø phöông tieän? Ñaùp: Taø kieán khoâng töông öng vôùi taø phöông tieän, coøn laïi caùc phaùp nghó nhôù cuûa taâm - taâm sôû saéc - voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi taø kieán cuõng khoâng phaûi taø phöông tieän. Taø nieäm - taø ñònh, cuõng laïi nhö theá. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi taø chí laø taø phöông tieän kia chaêng? Ñaùp: Hoaëc taø chí maø khoâng phaûi taø phöông tieän. Theá naøo laø taø chí, khoâng phaûi taø phöông tieän?

Ñaùp: Taø chí töông öng vôùi taø phöông tieän, ñoù goïi laø taø chí chöù khoâng phaûi taø phöông tieän. Theá naøo laø taø phöông tieän maø khoâng phaûi taø chí? Ñaùp: Taø chí khoâng töông öng vôùi caùc taø chí khaùc, laø phaùp töông öng vôùi taø phöông tieän, ñoù goïi laø taø phöông tieän maø khoâng phaûi taø chí. Theá naøo laø taø chí cuõng laø taø phöông tieän? Ñaùp: Tröø ra taø phöông tieän, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi taø chí, ñoù goïi laø taø chí maø cuõng laø taø phöông tieän. Khoâng phaûi taø chí cuõng khoâng phaûi taø phöông tieän laø sao? Ñaùp: Taø chí khoâng töông öng vôùi taø phöông tieän, coøn laïi caùc phaùp nghó nhôù cuûa taâm-taâm sôû, saéc- voâ vi- taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi taø chí cuõng khoâng phaûi taø phöông tieän. Taø nieäm- taø ñònh cuõng nhö theá. Hoûi: Caùc phaùp taø phöông tieän töông öng vôùi taø nieäm kia chaêng? Ñaùp: Hoaëc taø phöông tieän maø khoâng phaûi laø taø nieäm. Theá naøo laø taø phöông tieän maø khoâng phaûi laø taø nieäm? Ñaùp: Taø nieäm ñoù goïi laø taø phöông tieän maø khoâng phaûi taø nieäm. Taø nieäm maø khoâng phaûi taø phöông tieän laø sao? Ñaùp: Taø phöông tieän ñoù goïi laø taø nieäm chöù khoâng phaûi taø phöông tieän.

Theá naøo laø taø phöông tieän cuõng laø taø nieäm? Ñaùp: Tröø ra taø nieäm, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi taø phöông tieän ñoù goïi laø taø phöông tieän maø cuõng laø taø nieäm. Khoâng phaûi taø phöông tieän cuõng khoâng phaûi taø nieäm laø sao? Ñaùp: Phaùp nghó nhôù cuûa caùc taâm - taâm sôû, saéc - voâ vi - taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi taø phöông tieän cuõng khoâng phaûi taø nieäm; taø ñònh cuõng nhö theá. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi taø nieäm taø laø ñònh kia chaêng? Ñaùp: Hoaëc taø nieäm maø khoâng phaûi laø taø ñònh. Taø nieäm maø khoâng phaûi taø ñònh laø sao? Ñaùp: Taø ñònh ñoù goïi laø taø nieäm maø khoâng phaûi laø taø ñònh. Theá naøo laø taø ñònh maø khoâng phaûi laø taø nieäm? Ñaùp: Taø nieäm ñoù goïi laø taø ñònh chöù khoâng phaûi taø nieäm. Theá naøo laø taø nieäm maø cuõng laø taø ñònh? Ñaùp: Tröø ra taø nieäm Khoâng phaûi taø nieäm cuõng khoâng phaûi taø ñònh laø sao? Ñaùp: Phaùp nghó nhôù cuûa caùc taâm - taâm sôû, saéc - voâ vi - taâm baát töông öng haønh, ñoù goïi laø khoâng phaûi taø nieäm

cuõng khoâng phaûi taø ñònh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.